

گفت‌وگوی صبا با عوامل فیلم مهمانی سایه‌ها

جدا افتاده از بهشتی

فیلم «مهمانی سایه‌ها» به نویسندگی و کارگردانی جمشید عبداللہی که این روزها روی پرده سفید و در بخش سینمایی هنر و تجربه اکران می‌شود با نگاهی موشکافانه به یکی از آسیب‌هایی که نبود خانواده به افراد جامعه می‌زند با رنگ و بویی جنایی می‌پردازد. امیر که با سه دوستش وارد ماجرای سرقتی شده پس از آنکه مورد خیانت امید یکی از همدستانش قرار می‌گیرد در مواجهه با خانواده امید احساساتی را تجربه کرده که زندگی و سرنوشتش را دستخوش تغییرات بزرگی می‌کند. مرتضی حسن‌لو، مهرنوش ستاری، رضا جهانی، زینب شعبانی، رامین قربانی، شهاب عباسیان، میثم مجاوری، علیرضا لبیبیان، رژی‌نا علیپور، محمد متین نوری، مهیار غفرانی، ابوالفضل وکیلی پور و پارسا مرادزاده بازیگران این فیلم هستند. در ادامه گفت‌وگوی خبرنگار صبا با عوامل این فیلم را می‌خوانید.

رضا جهانی، بازیگر:

این فیلم پنجره‌ای است به جامعه

ورود شما به عرصه بازیگری چگونه بود؟

شروع کار من از دهه ۷۰ و با تئاتر بود، سال‌ها صرفاً بازیگری تئاتر انجام دادم و تئاتر همیشه نقش بسیار مهمی در زندگی و حرفه بازیگری‌ام داشت. در نمایش‌های زیادی مانند سقراط، ریچارد، فردریک، شوایک و... بازی کردم و از جایی به بعد کارهای تصویر و حضور در فیلم‌ها و سریال‌ها نیز آغاز شد. در سال‌های گذشته نیز در سریال‌هایی مثل جیران، جنگل آسفالت، یاغی، آفتاب پرست و سرزمین مادری که بعد از چندین سال وقفه در تلویزیون پخش شد حضور داشتم تا فیلم مهمانی سایه‌ها، که در خدمت جمشید عبداللہی عزیز بودم.

در مورد کاراکتر پرویز و تاثیر پیچیدگی‌های زندگی و روابط آن بر کاراکتر بگویند.

در مورد کاراکتری مثل پرویز ابتدا فکر می‌کنیم با آدمی روبرو هستیم که شاید خیلی توجهی به اطرافش ندارد و کمی بی‌خیال است ولی وقتی متوجه پیشینه این فرد و مسائل عاطفی که از سر گذرانده می‌شویم زاویه دید ما به رفتار او تغییر می‌کند حتی به نظر ممکن است زمانی که صرفاً با اکت این کاراکتر روبرو می‌شویم، تصور کنیم که با یک شخصیت منفی طرف هستیم اما زمانی که به کاراکتر نزدیک می‌شویم می‌بینیم که اینطور نیست و این رفتارهای او از تجربیات نشات می‌گیرد. گاهی اوقات حجم و جرم تجربه‌ها در یک انسان بسیار زیاد می‌شود و شاید آدمی در یک زمان نه چندان طولانی تجربیات روحی، جسمی، عاطفی و اجتماعی زیادی را پشت سر بگذارد و اینها باعث می‌شود که ما با فرد پخته‌ای روبرو باشیم. نوع مواجهه پرویز با انسان‌های اطراف و حوادث پیرامونش نه از روی بی‌خیالی بلکه بخاطر آرامشی است که او به واسطه تجربیات بسیار عمیقی که با آنها روبرو شده، دارد.

این جرم و حجم سنگین تجربه زندگی در رفتارها و حرکات بدنی پرویز نیز مشهود است؟

بله یکی از چیزهایی که در مورد آن بسیار فکر کردیم این بود که ما این آدم را چه به لحاظ ظاهری و چه به لحاظ درونی دچار نوسان‌های شدید نکنیم. این کاراکتر در یک خط ممتد با ما همراه است و این خط ممتد در بسیاری مواقع متاثر از کم حرف بودن کاراکترهایی مثل پرویز است. این کاراکترها در مواجهه با اتفاقات دیرتر به حرف زدن و دیالوگ می‌پردازند و عمیق‌تر به مسائل نگاه می‌کنند و اساساً افرادی مثل پرویز از یک سری هیجانات در رفتار فاصله دارد. گویی ما این افراد را در یک حرکت بسیار آرام، پیوسته و بدون فراز و نشیب می‌بینیم که نشان دهنده سنگینی تجربه زندگی روی کاراکتر است.

تجربه کار کردن با جمشید عبداللہی به عنوان یک کارگردان جوان چگونه بود؟

یکی از نکاتی که من در مورد فیلمسازهای مثل جمشید عبداللہی به آن معتقد هستم دغدغه این افراد و مشخصاً این جمشید عبداللہی به عنوان کارگردان است یعنی همان دغدغه جدی که در مورد اجتماع دارد. گاهی اوقات ممکن است فرد برای اینکه فقط یک فیلم بسازد وارد جریاناتی شود که شاید چندان هم جریانات خوبی نباشند. من به خود جمشید عبداللہی نیز گفتم «بسیار خوشحالم که به عنوان یک فیلمساز جوان یک دغدغه جدی برای ساخت فیلمت به عنوان اولین تجربه بلند سینمایی داشتی». پس از اکران افتتاحیه من با مخاطبانی روبرو شدم که می‌گفتند ما خیلی جدی به فکر کردن وادار شده‌ایم و فیلم فکر و ذهن ما را به چالش کشیده است. فیلم‌سازی به

که از میان آنها تصمیم گرفتیم تا مهمانی سایه‌ها را کار کنیم. در واقع «مهمانی سایه‌ها» اولین فیلم بلند سینمایی من است که اواخر ۹۹ استارت خورد و اوایل ۱۴۰۰ تمام شد و حدود سه سال هم درگیر مجوز اکران بودیم که خدا را شکر امسال موفق شدیم و فیلم به اکران رسید.

در اکران افتتاحیه گفتید «مهمانی سایه‌ها» در ژانر جنایی ساخته شده است، آیا علاقه‌ای خاص به ژانر دارید؟

بله من علاقه بسیار ویژه‌ای به ژانر دارم و دوست دارم که سینمای من همواره در قالب ژانر، به خصوص در قالب ژانر جنایی، تراژدی و پلیسی باشد. به خصوص بخش جنایی و تراژدی‌اش برای همواره دغدغه بوده است. خیلی دوست دارم که روی قهرمان در سینما کار کنم و قصه آثارم قهرمان محور باشند که متأسفانه امروز در سینمایی ایران آثاری با این شاخصه را کمتر می‌بینم. من خیلی دوست دارم و تلاش می‌کنم که با سینمای خودم ژانر را برگردانم و قطعاً می‌خواهم که فیلمساز ژانر باشم و به نوعی فیلم‌سازی در سینمای درام اجتماعی سلیقه من نیست. دوست دارم در قالب ژانر تریلر و جنایی کار کنم و همه تلاشم بر این است که بتوانم آنگونه که خودم دوست دارم اثر و قصه قهرمان داشته باشد و همزاد پنداری مخاطب را برانگیزد.

در مورد ایده و اسم فیلم «مهمانی سایه‌ها» بگویند.

حقیقتش قصه این سه مرد یا سه دوست که با هم مرتکب یک دزدی می‌شوند رانه دقیقاً به شکلی که در فیلم می‌بینید اما به طور کلی جایی واز دوستی شنیده بودم و برایم بسیار مهم و دغدغه شد که قصه آنها را به فیلمنامه تبدیل کنم. بنابراین روی قصه کار کردم و می‌توانم گفت که ایده‌اش بر اساس واقعیت شکل گرفته است. من همکاری دارم که داستان نویس است و در زمینه ادبیات فعالیت می‌کنند. من ایده را به صورت کامل داشتم و به همراه ایشان فیلمنامه را نوشتیم و داستان‌های دیگر هم به قصه افزوده و به قصه مهمانی سایه‌ها تبدیل شد. اما اسم مهمانی سایه‌ها از آنجاست که می‌آید که شخصیت‌های فیلم برای من مانند سایه هستند چرا که کاراکترهایی به حاشیه رانده شده‌اند،

شکل مستقل بسیار مشکل و تقریباً نشدنی است و امروز در جامعه ما فیلم‌سازی مستقل با توجه به هزینه‌ها، مسائل و همه اتفاقاتی که در موردش وجود دارد کاری بسیار طاقت فرسا است، آنقدر سخت که بسیاری از افراد اصلاً فرس نمی‌روند. از این جهت دغدغه فیلم‌سازی مثل جمشید عبداللہی که به صورت مستقل کار می‌کنند بسیار قابل تقدیر است چرا که نگاهشان یک نگاه جدی و دغدغه‌مند است.

سخن پایانی

این فیلم قصه می‌گوید، نگاه اجتماعی دارد و پنجره‌ای به جامعه است. سینمای مستقل ما با نگاه دغدغه‌مندی که دارد نیاز دارد به اینکه توجه مخاطب را داشته باشد و مخاطب ما هم نیاز دارد به اینکه آن بخش دغدغه‌مند سینما وجود داشته باشد و این دو، یعنی مخاطب و سینمای مستقل و دغدغه‌مند در یک تعامل و اتفاق دو طرفه قرار دارند. بنابراین مخاطب ما هر چقدر که به سینمای مستقل بپردازد و آثار مستقل را ببیند و نگاه جدی‌تری به آن داشته باشد به این بخش از سینما که لازم سینمای ما است کمک بیشتری می‌کند.

جمشید عبداللہی، کارگردان:

به سینمای قهرمان محور علاقه دارم

سینما و فیلم‌سازی برای شما چگونه آغاز شد؟

من از بچگی علاقه شدیدی به سینما و ادبیات داشتم و هر دو دغدغه مهمی برای من بودند. در واقع من از ۷ سالگی یک بیننده حرفه‌ای فیلم بودم حال چه فیلم‌های فارسی و ایرانی و چه فیلم‌های آمریکایی و هالیوودی و این علاقه مدام در من بیشتر می‌شد و حس کردم حرف‌های زیادی دارم که می‌خواهم در این مدیوم آنها را بیان کنم. حدود ۱۳ سالگی در کارگاه و دوره‌های فیلم‌سازی شرکت کردم و مشغول به کار در زمینه سینما شدم. از سال ۸۴ تا سال ۹۵ هفت فیلم کوتاه ساختم و پس از آن روی نوشتن فیلمنامه‌های بلند کار کردم